

Note de lectură UN ROMAN AL DOPINGULUI: „DIA VOLIȚA” DE MANTOVANI

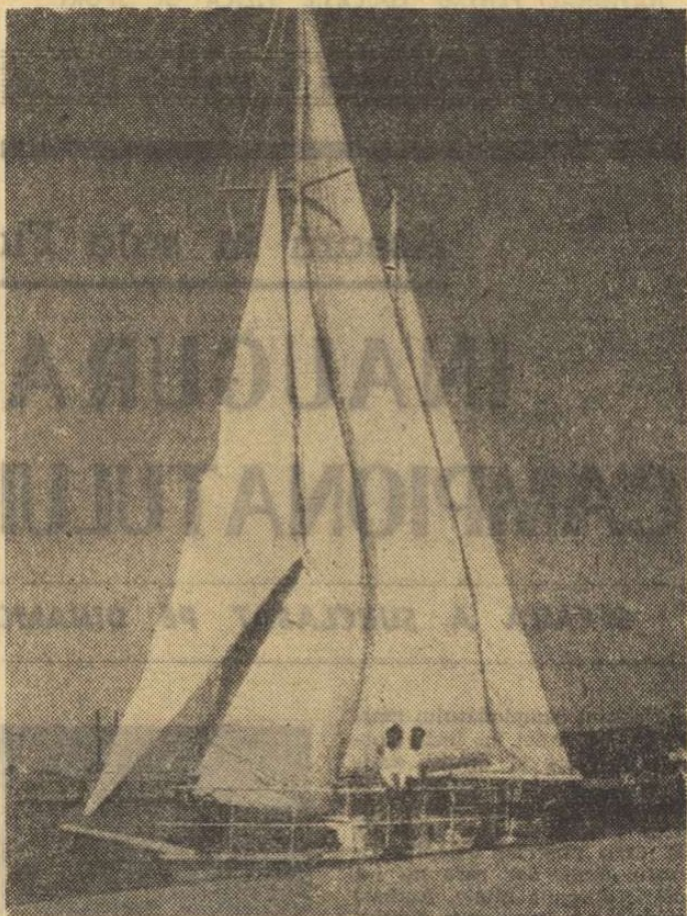
Pentru cel de al treilea roman din cariera sa de scriitor — intitulat „DIA VOLIȚA” și apărut în editura Rizzoli — fostul star Vincenzo Mantovani a ales ambianța agitată, efervescentă a Turului Italiei. Este ambianța unui spectacol de mari proporții care angrenează ași ai pedalei și simplită „grogari” (oameni de echipă sau, mai exact, de coroadă), antrenori și masori, medici și agenți de publicitate. (Să nu uităm că marile tururi ciclistice declanșează tumultuoase campanii de publicitate care par a fi nici mai mult nici mai puțin decât însăși rațiunea existenței acestor întreceri).

Într-un asemenea context, care ne face să înțelegem foarte lesne că sportul profesionist este subordonat „industriilor spectacolului” (unul din personajele lui Mantovani, fost alergător și actual antrenor, spune la un moment dat: „CÎRO NU MAI ESTE O CURSĂ CICLISTĂ, A DEVENIT UN SHOW”), plasează autorul începutul intrigii unui roman polifon. Liderul cursei, Giacomo Arcari, se prăbușește subit în timpul unei preleapete munte și suferă de o infarct miocardic, transportat spre spital. „Insolație” — spune un prim comunicat. „Doping” — se susține insistent în culisele acestui sport. Tatăl victimei — care crede ferm în onestitatea lui Giacomo — se adresează unei agenții de investigații pentru a face lumină în acest caz. Și iată-l pe Colombo, unul din detectivii agenției, înzestrat cu perspicacitatea lui Sherlock Holmes și cu spiritul de deducție al comisarului Maigret, dar, în plus, cu o molișoare care dă cărții o savoare aparte — culegând cu meticulozitate datele care vor duce la concluzia că Arcari nu s-a drogat, ci a fost suprimat cu ajutorul substanțelor dopante și, în consecință, după așteptările lui, nu numai de pe scena unei mari întreceri sportive, dar și de pe cea a vieții.

Cea ce ni se pare cu totul remarcabil în cartea lui Mantovani este atitudinea sa față de acest flagel al lumii sportive — dopingul, investigația profundă de care o face, prin laboriosul și sagacele Colombo, în rândul sportivilor și al medicilor și tehnici, al medicilor și al altor persoane avizate. El consimțea, cu grijă, opinii și experiențe personale, notează numele și caracteristicile substanțelor dopante — aflând din gura unui masor că una dintre cele mai puternice, metadrina, are în argoul lumii sportive echivalentul care a dat titlul cărții — „diavoliță” — și ne permite astfel să cunoaștem dopingul sub multiplele lui fațete: cum se definește din punct de vedere științific, ce urmărește și asupra îndatății omului, implicațiile lui în etica sportivă.

Sebastian BONIFACIU

„DACIA”, PE MĂRILE LUMII

Ing. Anania Mierlo, constructorul cuterului „Dacia”

Cuterul de 12 m lungime, cu două catarge și velatură: două runde și două furi, al ing. Anania Mierlo, din Constanța, își profilează silueta suplă în dana portului Tomis. Lansarea la apă a fost urmată de probe pe mare, cu rezultate dintre cele mai bune. Actualmente se adaptează ambarelei unui motor „Steiger” de 70 c.p. — după care cuterul „DACIA” va accepta la chei trecerea anotimpului rece.

În primăvară, ing. Mierlo și soția sa, doi pasionați ai mării urmează să pornească într-o lungă croazieră.

SOCIETATEA EDDY MERCKX

Pînă mai deunăzi, monumentul național cel mai reprezentativ al Belgiei îl constituia „Manneken Pis”, statuia unui băiat care face fața din față de primăria istorică a Bruxellesului și spre încintarea umită a turistului general, obisnuit oricum cu alt tip de monumente-simboli: ceea ce îndeosebi părinții interdicțiilor — să mai realizeze în pat, după 2-3 ani de existență, „Manneken Pis” este reproducerea în cărți postale ca un „Turn Eiffel” al Belgiei, gravat pe scrupule-souvenir ca un „Empire State Building” și vîndut sub formă de dantele de Bruxelles, cesti de cafea sau turbanoane. Ușor jenat probabil de natura specială a acestui simbol pește vescuri, și dorind să-l explice științific (a explica înseamnă în politică a admite), citiva esești susțin că pușchiul în chestiune a efectuat, în sfîrșit, ceea ce a efectuat împotriva ocupanților spanioli, prin anul o mie și cîteva sute. Poșibil, iar sublimarea facultății de a fi spiritual — au un simț mai mult decât dezvoltat al umorului.

„Dar „Manneken Pis” e pe cale să fie detronat ca simbol de eroi doi-trei ani încoace. Împotriva s-a ridicat amenințătoare statuia vie a lui Eddy Merckx. Campionul ciclist care, continuînd tradiția marilor rușii belgieni din clasa lui Van Steenberghe și Rik van Looy, și întrecînd cu mult performanțele predecesorilor, prin cucerirea repetată (și cum?) a Turului Franței, a devenit „omul

nr. 1” al țării! Iar wallonii și flamanzii s-au pus tacit de acord, ca și cum ar fi acceptat o plat-formă comună, asupra primordialei celebrități.

Vrei să scrii o ilustrată? Fotografia lui Merckx se află la chioșc alături de Palatul Regal, de „la Grande Place” sau de „Atomium” care ilustrează expoziția universală din Bruxelles.

Cauti un ziar? Patru reviste din cinci publică imaginea lui Merckx pe copertă, iar altele comunică știri despre viața și activitatea campionului, lăsat pe un plan secund călătorile regelui Baudouin sau conflictele din Orientul Mijlociu.

Într-o intr-o librărie: biografia lui Merckx stă pe același raft cu istoria orașului Liège. Mă s-a spus că atelele de broderii pregătite dantele exprimînd victoriile ciclistului, iar apariția pe piață a turbanoanelor și astupă de pe o zi pe alta. Egalarea în trei ani doar a recordului de popularitate pe care „Manneken Pis” îl deținea, fără contraindicat, de cîteva secole! Nu, mai mult, depășire, deoarece dacă băiețelul foarte nădrăvan a ocupat lumea oarecum minoră a „suverinilor”, Merckx a intrat direct în economia națională.

Magazinele universale (fino sau Bon Marché) afișează îmbrăcăminte Eddy Merckx, sintem informații despre cămăși E.M., iar gazetele dau ca certă înfrîngerea unor întreprinderi comerciale purtînd numele campionului. Fenomenul reprezintă un salt calitativ în materie, întrucît mi se pare intrarea sportului la Burse de valori. Transformarea performanțelor sportive în capital — transformare ce era pînă mai deunăzi cristalizată prin bluzele „Lacoste” (după numele tenis-manului francez), prin bururile deschise de boxerii ieșiți la pensie, prin organizarea sanatoriilor de cură și refacere musculară, precum acela creat de fostul distigător al Turului Franței, Louis Bobet, sau prin achiziționarea de terenuri agricole, vezi Jacques Anquetil — cunoaște zilele acestea în Belgia un moment istoric. Nu știu ce părere au experții, dar am impresia că Occidentul asistă la apariția unei noi pături economice: campionii.

Altfel, scop în sine pentru „amatori” și prilej de ameliorare pur și simplu a vieții pentru profesioniști, competiția devine mijloc.

Premiul nu se mai consumă, se investește.

Celebritatea se preschimbă din firese prilej de satisfacții, în „marcă”...

Dacă fiecare dintre soldații lui Napoleon purta în ranită (și-n principiu) un baston de mareșal, ciclistul profesionist poartă în bidoane un foliole de Director General.

AL. MIRODAN
Bruxelles, octombrie 1970

ATLET DUPĂ LUPTĂ

Stă jos
Și minile-mpletite,
Pe gamba-adunate
Le ține sprijinite,
Iar capul pe genunchi.

Nu doarme; se odihnește;
Doar mușchii, de vibrații
sleși,

Trec lin în somn,
In timp ce-al lor unghi
aspru

Se mlădiază dulce.

Stă nemșcat
Și forma în marmură se
schimbă.

VASILE DIACONESCU

REFLECȚII FOTBALISTICE

• Echipele care „fac zid în jurul rezultatului” au, uneori, soarta... Mesterului Manole!

• Un joc presărat doar cu faze de fotbal nu este altceva decât un... fotbal cu amănuntul! Spectatorii vor însă fotbal... cu „ridicată”!

• Cum unii jucători ratează „copilărește”, de ce n-am spune, cînd copiii joacă fotbal, că ratează... „ca oamenii mari”??

• Cîinci stele corespund unui arbitraj excelent! (Nu s-ar putea accorda... comacului o stea în plus? !).

PICĂTURI

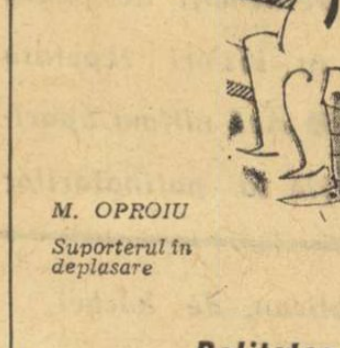
• Marșul este un sport, în timp ce automobilismul este și sport și... transport.

• Cosmonautul are calități fizice și psihice cu totul excepționale și realizează performanțe care îi solicită organismul mai mult decât orice sport.

Poate că, într-o zi se va numi „super sportman” sau „cosmos sportman”.

UMOR IN CARICATURĂ

M. OPROIU
Suporterul în
deplasare

Politefca in fotbal
Desen de Daniel Ionescu, elev, prezentat la Expoziția de artă plastică, inițiată de Comitetul de cultură și artă al municipiului București.

— După dumneavoastră!

PROFESIUNILE RECORDMANILOR

Sînt oameni — și nu puțini — care mai cred că recordmanul este de profesiune... recordman. Mai ales în afara stadionului, se bănuiește că acești campioni ai imposibilului, aceste vedete încoronate sau nu ale secolului nostru nu au nici o altă preocupare și obligație profesională.

Dar mi se pare de neconceput pentru lumea în care trăim, să ne închipuim că de dimineață pînă seara, oamenii stau pe teren, sub soare sau la masă — cu mii de colorii — iar după concursuri, la banchete, în bar sau pe Coasta de Azur.

Biografiile fals romantate și unele filme ipocrite gîdite au creat, poate, în mintea celor care condamnă lumea sportului pe acești trîndavi și nepăsători oameni ai ratărilor de mai tîrziu. Dar noi v-o spunem categoric că nu este și nu trebuie să fie așa, citindu-l pe Jacques Chaban-Delmas, primul ministru al Franței și fost jucător în naționala ei de rugby, noi credem că sportul se schimbă fundamental fizic, psihic și profesional. „Mi-am transformat viața prin sport, nu numai pentru plăcerea vieții, dar și pentru educația caracterului”.

Și Chaban-Delmas nu este singurul sportiv devenit ministru, așa cum Joliot Curie sau Philip Noel Baker nu sînt singurii laureați Nobel care în tinerețe au fost performeri.

Firește, cei care dau ore nenumărate stadionului rămin deseori legați de el, ca profesori, antrenori, medici: Ter Ovanesian, Don Schollander, Alain Calmat sau la noi Elena Leupteanu, Gheorghe

Zimbreanu, Gabriel Cherebeșu. Dar foarte mulți dintre cei care au iubit sportul și au reușit în el performanțe de valoare olimpică sau mondială, își aleg alte profesii, și credem că acest lucru este și mai prețios pentru ideea sportului, fiindcă acolo unde sînt, ei pot apăra sau milita pentru adevărurile și frumusețea lui.

Este foarte plăcut să afli că celebriți ca Elliot, Da

legilor biomecanice a inspirat alegerea profesiei de inginer (Petre Cismigiu, Lia Manoliu, Zeno Coste, Șerban Ciocînă).

Din rândul profesorilor, presa a relevat după Tokio pe Michael Larrabee, campion olimpic la 400 m plot cu timpul de 45,1 și profesor de matematică la un colegiu din California, în timp ce noi oștiți ne mindrim cu Carol Corbu, recordmanul nostru la triplu salt, profesor de aceeași specialitate. Și cum l-am ăita pe Bill Toomey, recordmanul mondial la decalton (8417 p), profesor de istorie și engleză.

Să sperăm că va fi un bun arhitect recordmanul mondial de tir Virgil Atanasiu (precedent glorios Gh. Lichiardopol și el arhitect, de două ori laureat olimpic) și un bun actor sau cîntăreț, trăgătorul Marcel Roșca, vicecampion olimpic la ultima Olimpiadă.

Bizare sînt preocupările în afara infiniților kilometri alergați de maratonisti Ron Hills (inginer în textile, doctor în filozofie) și Gaston Roelants (recenta expoziție de pictură).

Cum să convingem pe cei tineri care îndrăgesc sportul, că numai echilibrîndu-l cu profesiunea și cu alte gînduri frumoase în timpul liber, vor demonstra înaltele virtuți ale stadionului?

Pentru noi, cei mulți, ca și pentru ei, nu trebuie să existe bucurie a mișcării în afara sportului, după cum nu există bucurie a vieții în afara muncii. Cine crede altfel se înșală amar și plătește greu tribut existenței!

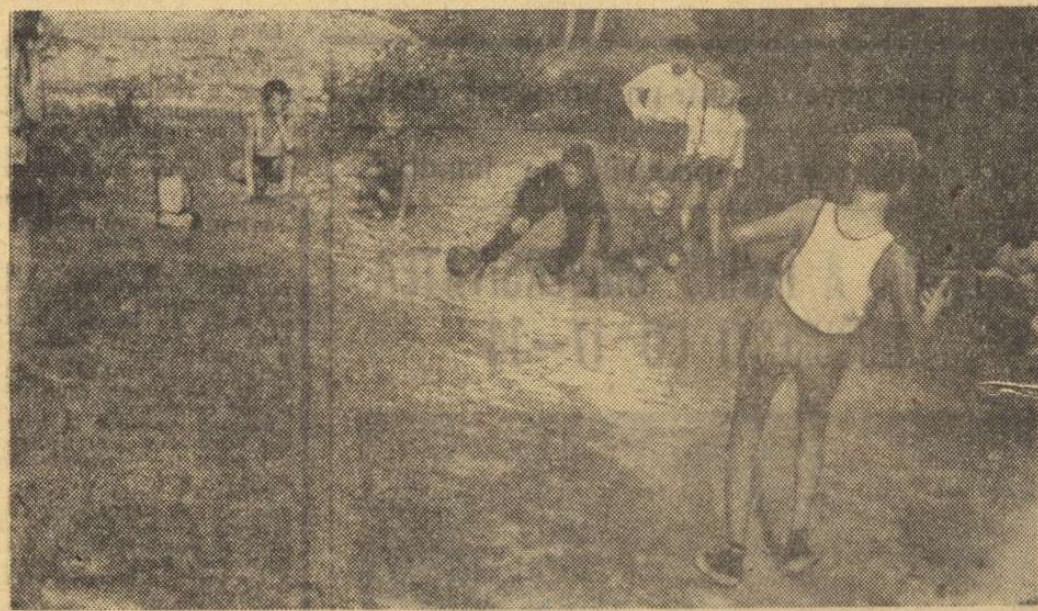
VIRGIL LUDU

Silva, Marcel Hansenne fac gazdă, iar Gilbert Proust, fost recordman al Franței la triplu salt, se consacră și în literatură.

La noi, din păcate, aceste exemple nu sînt altă de numeroase, dar ele vor deveni în deceniile următoare. Pînă atunci, putem saluta cu bucurie surpriza invaziei scriitorilor noștri în lumea sportului. Sportivii sînt datori o revanșă și vă asigur că, mai devreme ori mai tîrziu, ei sigur și-o vor lua.

Întîma cunoaștere a corpului omeneș a făcut ca mulți sportivi de performanță să îmbrățișeze medicina (Love-lock, Mellerowicz, Bannister sau Baciu, Demeter, Ponova), iar calculul altă de exact al

Penalty! Emoția este firească. Trage Ropotan, dar lovitura va fi apărută de Matei.

LA „COLȚUL MORII”, DUPĂ ȚIEREA CĂTINEI

F.C. URANUS BEZDEAD ȘI-A ÎNCEPUT ACTIVITATEA...

PRIMELE SUCESE, PRIMELE NEVOI
ȘI O SUGESTIE PENTRU METALU TÎRGOVIȘTE

Zilele trecute am primit la redacție un plic voluminos. Pînă aici, nimic deosebit. Zilnic primim asemenea scrisori. Ceva, totuși, ne-a atras imediat atenția. Expeditorul era... Uranus Fotbal Club. Surpriza ne-a fost și mai mare cînd am văzut stampila de pe plic: comuna Bezdead, județul Dimbovița. Printre cele trei douăzeci de pagini am găsit un blazon al clubului, un fanion (confectionat ad-hoc) și cîteva fotografii. Deci, este, într-adevăr, vorba despre un club care... se respectă. De fapt, despre ce este vorba? Așa cum ne informază căpitănul formației Uranus F.C., Alin Ropotan, acum vreo doi ani, în comuna Bezdead cu luat ființă primele echipe de fotbal ale pionierilor: Dinamo și Steaua. Curînd au apărut altele: Rapid, Steagul roșu, Olimpia și Fulgerul.

În unul din cele mai pîrorești locuri ale comunei, în locul denumit „Colțul Morii”, a apărut în anul următor un adevărat stadion. „Am tăiat cătina, am curățat locul de buruieni și mărșăluș, am făcut bare și tuse, am amenajat un loc pentru dezbrăcat” — ne scrie autorul epistolei. Proiecte de ridicare? Mini-fotbalistii din Bezdead vor să realizeze și alte terenuri, să construiască un vestiar și să facă rost de plase.

Anul trecut au avut loc cîteva fuziuni de echipe. Astfel, la startul ultimului campionat s-au aliniat trei formații: F.C. Uranus, Olimpic și Răcheta, clasate, în final, în această ordine.

O dată cu pregătirile noului campionat a apărut la Bezdead și prima revistă — editată de

micii fotbaliști — care-și propune să prezinte activitatea sportivă din comună. În primul număr — care ne-a fost expediat — este prezentat un scurt istoric al fiecărei echipe, cronicle meciurilor din campionatul trecut (cu formații, notele jucătorilor, echipa etapei și golul etapei), o rubrică externă, cîntec imnificat și rebusuri, bineînțeles pe teme fotbalistice.

Iată, într-adevăr, o inițiativă demnă de toată lauda, care ar putea fi extinsă în școlile generale din mediul rural. Dar, pentru aceasta, copiii au nevoie de sprijinul și îndrumarea celor mari. După cîte am înțeles, de acest lucru au nevoie și mini-fotbalistii din Bezdead, care anuă în revista lor că sînt în căutarea unui antrenor și nu știu cum să-și procure echipamentul. Propunem echipei de fotbal Metalu Tîrgoviște — port-draperii fotbalului dimbovițean — să ia sub patronajul său team-urile din Bezdead. S-ar putea ca peste cîteva ani să aibă numai de câștigat din aceasta.

În legătură cu celelalte doleanțe pe care ni le sîmănuți, dragii fotbaliști din Bezdead, credem că trebuie să vă adresați Consiliului popular comunal din localitate, care, cu siguranță vă va acorda tot sprijinul. Cît despre dorința de a ne trimite vești în legătură cu activitatea sportivă din comuna noastră, nu ne răhăne decât să vă mulțumim anticipat.

Așteptăm, deci, cît mai multe vești de la voi. Pînă atunci, vă urăm succes în noul campionat.

Dan VLAD

PRĂȘINDUL JON POSTAȘU

FREDERIC MOISES, RUPEA. Am citit cu mult interes articolul dv. intitulat „N-ar fi cazul?” adresîndu-vă lui Ion Postășu, desigur că așteptam un răspuns. Să vi-l dau: ar fi cazul ca echipele noastre de fotbal să marcheze festuri momentului retragerii din activitatea competițională a unor jucători care le-au apărut ani în șir curdie. Pînă acum, nu prea s-a făcut acest lucru. Și, rînd pe rînd, așa cum amintim dv., au părăsit arena, în indiferența cluburilor pentru care au luptat: Rahova (1959-1969), Petrolul, Kapas (1959-1964), U.T.A., Apolzan (1959-1962, Steaua), Bone (1951-1962, Steaua), Corneli Popa (1959-1969, Dinamo București), Zavoda II (1951-1954, Steaua), Mindru (1956-1969, Progresul), Macri (1959-1965, Rapid), Sfetcu (1954-1969, Petrolul) etc., etc.

CONSTANTIN CARUNTU, BUCUREȘTI. „Știu că țara gema de poezii. Dar de mai contează unu în plus? Vă țărîm, deci, cîteva versuri”. Am tras o... spețietură zdravănă, vînzînd această introducere, dar nea-vește apoi repede într-o loc, citind cartea adresată Universității Craiova, care, la 30 septembrie, a fost eliminată, în condițiile ștute, din „Cupa europeană a tîrșurilor”.

M-a rugat să scriu o mîuză. Oa studenții au o scuză?

Nu-ncepuse, pe cuvînt.

Anul de... învățămînt!

ALEXANDRU PALACIESCU, PITEȘTI. 1) În ediția din 1956 a

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

„6-1 RAPID-PETROLUL 0-6”

TATIANA BADULESCU, COMUNA POGORANLE JUDEȚUL BUCĂU’

1) Rădăcuna Necula, portul Rapidului și al echipei naționale, este căștorit și are o băiețel? Căștorit. 2) Vreți să-l felicitați pe cel de la U.T.A., pentru succesul obținut în fața lui Feijenoord, dar nu știți adresa clubului ardean. V-o dau eu, desl la ora actuală, la Arad, și copiii din leșan știu unde e U.T.A. Notați: strada Poetului nr. 1.

FLORICA DUMITRU, COMUNA LÎMPEZIS, JUDEȚUL BUCĂU’

„Dupa marea surpriza pe care a provocat-o U.T.A., eliminînd în primul tur al C.C.E. pe Feijenoord, i-am dedicat echipă ardeană o poezie”. Am citit-o. N-a avut sansa U.T.A.-ei: a fost eliminată din primul tur! Nu e nimic: vă înscriseti la anul, cu o nouă poezie!

Ilustrații: N. CLAUDIU

Tenigilei Cuptătorii

Schiță umoristică de ALVARO DE LAGLEGISA

tru că unul din băieți are tuse convulsivă.

— Bietul ingeras!

— Mă resmenez pentru că sînt boli prin care trebuie să treacă toți copiii.

— Bineînțeles. Și cu cît mai cîrînd, cu atît mai bine. Băiatul meu a făcut pojar la 14 ani și am crezut că se duce. Dar nu s-a dus.

— Ce mai face soția dumneavoastră?

— Biată de ea, o ține-ntr-un...ah!

— Vreți să spuneți că o ține-ntr-un... tipat?

— De tipat, tip eu, pentru că o să-mi rupeți piciorul.

— Fiti sigur că n-am vrut. Dar știți cum e: dacă nu stringi puțin, publicul zice că trîșezi.

— Așa, și cum va spuneam, pe nevastă-mea o țut chinuie crizele de lumbago.

— Vai, săraca! Mie mi-e groază

de lumbago. Acum cîteva ani, cînd i-am rupt coloana vertebrală aergului ăluia care era campion american, m-a încercat și pe mine.

— E normal. Cum ne tăvălim mereu pe saltele, în poziții inco-mode...

— Da, dar m-am vindecat cît ai zice „peste”, cu apă de Campun-zanete.

— Tot vă mai petreceți vacanțele la Campunzanete?

— De atunci mereu. Copiilor le face foarte bine. Clima de acolo e mană cerească pentru pofta de mincare.

— Noi mergem la munte. De obicei, seara se răcoarește. Și cînd nu se răcoarește, ne băgăm capul sub cîșmea și ne răcorim singuri.

— Fețița dumneavoastră e de-o-cum o domnioară.

— A împlinit luna treută 15 ani.

— Nasul e tot al mamă-sii.

— Tot al mamei și ceva dintr-al meu. De asta e așa de lung.

— Al mei, în schimb, seamănă cu un domn care stă la un etaj mai jos.

— Cu copiii, nu se știe niciodată...

— Știți că nu l-am mai văzut de mult pe Ramirez, luptătorul acela simpatic care mi-a rupt clavicula anul trecut...

— Cred că s-a-nsurat... Și acum îl bate nevastă-sa pe el.

— E un băiat deștept.

— Și muncitor. L-am văzut lup-tînd pînă seara tîrziu. Și cînd a-jungea acasă, ținea contabilitatea unor magazine.

— A bățut gongul. Va trebui să ne despărțim.

— Cred că ați câștigat la puncte.

— Bine! data viitoare câștigați dumneavoastră și sîntem chit.

— Și eu zic la fel: azi pentru tine și mine pentru mine. Important este că ne-am simțit foarte bine împreună.

— Omagii mele, soției dumneavoastră.

— Asemenea din partea mea. Pe-trecer, frumoasă.

— La revedere.

Traducere: A. SOIMULESCU